

कावत तथा न्याय मन्त्रालय

२०३४ सालको ऐन नं. १६

बोनस ऐन, २०३० लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

आधिकारिकता सुदृढ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

“(ख१) “श्री ५ को सरकारको स्वामित्व भएको प्रतिष्ठान” भन्नाले श्री ५ को सरकारको पूर्ण वा अधिकांश हिस्सा भएको प्रतिष्ठान सम्झनुपर्छ र सो शब्दले त्यस्तो प्रतिष्ठानको पूर्ण वा अधिकांश हिस्सा भएको प्रतिष्ठान समेतलाई जनाउँछ ।”

४. मूल ऐनको दफा ४ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ४ को, —

(१) शीर्षकमा रहेको “बाट जँचाउनु” भन्ने शब्दको सट्टा “मा पठाउनु” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) उप-दफा (२) मा रहेको “प्रति कुनै शब्दा उत्पन्न भएमा” भन्ने वाक्यांशको सट्टा “झुट्टा छ भन्ने प्रमाण सहित उजुरी परेमा” भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

५. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ५ को सट्टा देहायको दफा ५ राखिएको छ :—

“५. मुनाफा गर्ने प्रतिष्ठानले बोनस बाँड्नु पर्ने : (१) मुनाफा गर्ने प्रत्येक प्रतिष्ठानले एक आर्थिक वर्षमा गरेको खूद मुनाफाको दश प्रतिशत बराबरको रकम कर्मचारीहरूलाई बोनस बापत छुट्याउनुपर्छ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम कुनै प्रतिष्ठानले कुनै एक आर्थिक वर्षमा गरेको खूद मुनाफा निर्धारण गर्दा आयकर ऐन, २०३१ को दफा १२ बमोजिम कायम हुन आउने खूद आयबाट देहायको रकम समेत कट्टा गर्नुपर्छ :—

(क) नेपाल कारखाना र कारखानामा काम गर्ने मजदूरसम्बन्धी ऐन, २०१६ को दफा १२ बमोजिम मजदूरहरूको वासस्थानको व्यवस्था गर्नको निमित्त छुट्याइएको रकम,

(ख) आयकर ऐन, २०३१ बमोजिम लाग्ने आयकरको रकम,

(ग) दफा ११ को उप-दफा (३) बमोजिम बढी वितरण भए जति बोनसको रकम ।

(३) उप-दफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कारखाना बाहेक श्री ५ को सरकारको स्वामित्व भएको प्रतिष्ठानले वितरण गर्ने बोनसको प्रतिशत र बोनससम्बन्धी अन्य कुरा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

(४) उप-दफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारले आवश्यक देखेमा कारखाना बाहेक श्री ५ को सरकारको स्वामित्व भएको प्रतिष्ठानले बोनस वितरण गर्ने नपाउने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।”

६. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ६ को उप-दफा (१) मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ :—

“तर क्याजुयल वा बदलीमा काम गर्ने कर्मचारीले बोनस पाउने छैन ।”

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७. मूल ऐनको दफा ७ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ७ को सट्टा देहायको दफा ७ राखिएको

छ :-

“७. बोनस बापत पाउने रकम र त्यसको निर्धारण : (१) कुनै कर्मचारीले एक आर्थिक वर्षमा पाउन सक्ने बोनसको अधिकतम रकम उप-दफा (२) को अधीनमा रही सो वर्षमा निजले पाएको सम्पूर्ण तलब वा ज्यालाको पच्चीस प्रतिशतमा नबढ्ने गरी व्यवस्थापकले निर्धारण गर्नेछ ।

(२) कुनै कर्मचारीले एक आर्थिक वर्षमा पाउने तलब वा ज्यालाको रकम छ हजार रुपैयाँसम्म भएमा उप-दफा (१) बमोजिम जे जति प्रतिशतको दरले बोनस पाउन निर्धारण भएको हो सोही दरले र छ हजार रुपैयाँभन्दा बढी भएमा त्यस्तो बढी भएज, रकमको निमित्त त्यसरी छ हजार रुपैयाँसम्मको लागि निर्धारण भएको बोनसको प्रतिशतको एक चौथाइ हिसाबले मात्र पाउनेछ ।

(३) उप-दफा (१) बमोजिम पाउने बोनसको प्रतिशतको निर्धारण गर्दा प्रतिष्ठानमा कुनै एक आर्थिक वर्षको निमित्त बोनस वितरण गर्नको लागि छुट्याइएको कुल रकमलाई एकसय अङ्कले गुणन गरी हुन आउने अङ्कलाई त्यस्तो आर्थिक वर्षमा बोनस पाउने ठहरिएका कर्मचारीहरूले पाएको तलबको कुल रकमले भाग गर्नुपर्छ ।”

८. मूल ऐनको दफा १० मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १० को उप-दफा (२) को सट्टा देहायको उप-दफा (२) राखिएको छ :-

“(२) कुनै कर्मचारीको मृत्यु भएकोमा निजले पाउने बोनस निजले कसैलाई इच्छाएको रहेछ भने सोही व्यक्तिलाई र त्यसरी कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति पनि जीवित नरहेको भए त्यस्तो कर्मचारीको देहायको नाता पर्नेमध्ये क्रमानुसार जुन जीवित हुन्छ उसैले पाउनेछ :-

- (क) सगोलको पति वा पत्नी,
- (ख) सगोलको छोरा,
- (ग) सगोलको अविवाहिता छोरी,
- (घ) सगोलको बाबु, आमा र छोरापट्टिका नाति,
- (ङ) भिन्न बसेको पति वा पत्नी,
- (च) भिन्न बसेको छोरा,
- (छ) भिन्न बसेको अविवाहिता छोरी, बाबु र आमा,
- (ज) सगोलको बाबुपट्टिको बाजे, बज्यै, दाजु, भाइ, विधवा छोरी बुहारी र छोरापट्टिको अविवाहिता नातिनी,
- (झ) सगोलको अविवाहिता दिदी, बहिनी र विवाहिता छोरी,
- (ञ) सगोलको भतिजा, भतिजी, सौतेनी आमा, भिन्न बसेका छोरापट्टिको नाति, अविवाहिता नातिनी,

आधिकारिकता मुद्रा विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ट) सगोलको काका, विधवा काकी, भाउज्यू, भाइ बुहारी, नातिनी बुहारी,
 (ठ) भिन्न बसेका दाजु, भाइ,
 (ड) विवाहिता दिदी बहिनी, भिन्न बसेका बाजे बज्यै, विधवा छोरी बुहारी, नातिनी, बुहारी, भतिजा ।

स्पष्टीकरण : एकै क्रममा एकभन्दा बढी नातेदारहरू तोकिएको भए सो क्रममा तोकिएको सबै नातेदारहरूले मृत कर्मचारीको बोनस बराबर हिसाबमा पाउन सक्नेछ ।

१. मूल ऐनको दफा ११ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ११ को सट्टा देहायको दफा ११ राखिएको छ :-

“११. पेशकी स्वरूप बोनस वितरण गर्न सकिने : (१) कुनै प्रतिष्ठानले वासलात तथा नाफा नोक्सानीको विवरण दफा ४ को उप-दफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र पठाउन नसकेको वा दफा ४ को उप-दफा (२) बमोजिम पेश गरेको वासलात तथा नाफा नोक्सानीको विवरणको सम्बन्धमा सम्बन्धित विभागले कैफियत तलब र जाँच गरेको कारणले दफा ६ बमोजिमको अवधिभित्र बोनस वितरण हुन नसक्ने भएमा त्यस्तो प्रतिष्ठानको व्यवस्थापकले मोटा-मोटी हिसाब गरी हुन आउने खूद मुनाफाको कम्तीमा पाँच प्रतिशत बोनस बाँड्नु पर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम वितरण गरेको बोनसको रकम पछि वासलात तथा नाफा नोक्सानीको विवरण तयार भएपछि वा अन्तिम टुङ्गो लागेपछि बोनस बापत वितरण गर्न ठहरिएको रकमभन्दा कम रकम वितरण भएको रहेछ भने जति कम रकम वितरण भएको हो सो बराबरको रकमलाई दामासाहीले हिसाब गरी पुनः कर्मचारीहरूलाई वितरण गर्नु पर्नेछ ।

(३) उप-दफा (२) बमोजिम बोनस बापत वितरण गर्न ठहरिएको रकमभन्दा बढी बोनस वितरण भएको रहेछ भने जति बढी बोनस वितरण भएको हो सो रकमलाई अर्को आर्थिक वर्षमा सोधभर्ना गर्न सकिनेछ ।”

१०. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १३ को सट्टा देहायको दफा १३ राखिएको छ :-

“१३. कल्याणकारी कोष : (१) दफा ५ बमोजिम बोनस बापत छुट्याइएको रकमबाट बोनस वितरण गरी बढी हुन आएको रकमलाई कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिमको कल्याणकारी कोषको सञ्चालन तोकिएबमोजिम कर्मचारी र व्यवस्थापकहरू रहेको समितिले गर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) कल्याणकारी कोषको सञ्चालन गर्न र त्यस्तो कोषको दुरुपयोग हुनबाट रोक्न उप-दफा (२) बमोजिमको समितिलाई श्रम विभागले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशन पालन गर्नु सो समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) उप-दफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारको स्वामित्व भएको प्रतिष्ठानमा कल्याणकारी कोषको सञ्चालन तोकिएबमोजिम हुनेछ ।”

११. मूल ऐनको दफा १६ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १६ को उप-दफा (२) को तेस्रो हरफमा रहेको “सिलसिला” भन्ने शब्दको सट्टा “सिलसिलामा” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

१२. मूल ऐनको दफा १७ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १७ को तेस्रो हरफमा रहेको “त्यस्तो” भन्ने शब्दको सट्टा “त्यसको” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

१३. रूपान्तर : यस ऐनमा “प्रबन्धक” भन्ने शब्द प्रयोग भएको ठाउँहरूमा त्यसको सट्टा “व्यवस्थापक” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

लालमोहर सदर मिति :— २०३४।६।६।५

आज्ञाले—

चूडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।